

Koš(nov)iny

z Durcovej Doliny

ročník II číslo 5

máj 2014

Milí košíkári a priatelia košíkov.

V marci som si trochu poranil palec na pravej ruke a skoro mesiac som musel počkať na zahojenie, lebo pliesť sa mi nedalo. Mohol som ale upratovať prúty a zhotoviť si nejaké pomôcky. Takisto i písanie mi nerobí ťažkosť.

La Lien Creativ vychádza štvrťročne v rozsahu 64 strán, to je do roka 256 strán. Terajšie čísla Koš(nov)ín sú v rozsahu okolo 10 strán, ročne asi 120 strán. Ak mi pošlete Vaše správy a obrázky Vašej činnosti, tak ich určite „dobejme“. Keď sme sa s Aničkou Vražďovou dohovárať na distribúciu, len tak zo žartu som spomenul, že Koš(nov)iny by mohli vychádzať aj ako týždenník. Toľko je ešte nezverejnených informácií. Len neviem, či by Ste to stihli čítať, keď už teraz mi niektorí hovoria, že ani na to nemajú čas.

V apríli skončila podpora operačného systému, ktorý som mal nainštalovaný v počítači. Vlastík mi poradil prejsť na vyššiu verziu Windows 8 a program LibreOffice Writer, knižný typ písma Georgia, ktorý je čitateľnejší a text bude v stĺpcových diagramoch. Skúšam prísť na nové zlepšenia a možnosti.

Toto je 12-te číslo, teda už prebehol rok od vydania prvých Koš(nov)ín, **Chcem Vás všetkých veľmi poprosiť o zaslanie spätnej správy o doručení.** Chcel by som vedieť, kde a komu už novinky prídu. Prajem Vám veľa dobrého zdravia a pokojných dní.

Ján Zeman

Hranaté dno.

Hranaté košíky sú väčšinou určené na špeciálne použitie ako zásuvky do políc, zásobnice položené na určené miesto, alebo ako prepážky vo veľkých zásuvkách. Preto sú ich rozmery určené a treba ich dodržať.

a) **rám, úchyt osnovy**, Na uchytenie osnovy si spravíte jednoduchý rám z dvoch asi 30 mm širokých latiek dlhých asi 60 cm (podľa potreby), ktoré **v dolnej polovici šírky** prevrtáte na koncoch (asi 5 cm od kraja) a v strede.

Obr. 1 Rám, alebo zvierka je prichytená na košíkárskej doske.

Do dier dáte skrutky, je dobré ak sú v jednej latke pevne uchytené a na druhej latke zväčšíte diery asi o 2 mm. Na zaťahovanie použijete krídlové matice. Tieto latky môžete mať prichytené na košíkárskej doske, alebo ich jednoduchou svorkou pripevníte na dosku stola.

Obr. 2 Prút zarezaný na jednej strane pekne prilieha na obe latky zvierky.

Povolením matíc vznikne medzi latkami štrbina, pretože sú skrutky v dolnej polovici šírky latiek, latky sa na hornej hrane otvoria viac a vzniknutá štrbina je kónická. Preto šikmý zárez na kolíkoch s ucelenou plochou pekne prilahne v štrbine. Hrubšie konce zapadnú menej a tenšie viac, ale všetky sú pevne uchytené.

Pozn.: Košíkári často používajú na osnovu hranatého dna sústružené alebo frézované palice. Pri ich nákupe dbajte na ich rovnomernosť, výskyt prasklín, orientáciu letokruhov a hlavne na ich rovnosť, lebo v domácich podmienkach sa dajú

veľmi ťažko narovnať. Je dobré ak sú zo smrekového dreva.

b) **výpočet kolíkov, úprava zarezaním.** Pri výpočte kolíkov berte do úvahy i nadpletenie šírky dna obtáčaním krajných kolíkov. Z požadovanej šírky košíka odčítajte 2x priemer hrubých koncov výpletových prútov.

Príklad: hotový košík má mať šírku 200 mm, hrubé konce výpletových prútov majú 6 mm, potom vzdialenosť krajných kolíkov bude $200 - 12 = 188$ mm. Ak sa rozhodnete mať vzdialenosť kolíkov 30 mm, potom $188/30 = 6$ Budete mať 6 medzier na ktoré potrebujete 5 kolíkov a na krajné použijete po 2. Spolu potrebujete 9 kolíkov.

Na okraj dávajte vždy vedľa seba po dva hrubšie kolíky, z ktorých jeden je postavený opačne tenkým koncom pri hrubom konci vedľajšieho kolíka.

Obr. 3 Vysunutý prút je príklad ako sú kolíky zarezané.

I ostatné kolíky striedajte raz hrubým a raz tenším koncom a nemusia byť tak hrubé ako krajné, ale nesmú byť tenšie ako budú osnovné prúty výpletu steny. Ale ak máte dostatok prútov i tu môžete ich dať v dvojiciach. Vyberte rovné prúty bez výrastkov a poškodení, pred uchytením ich starostlivo vyrovnajte a na jednom konci spravte šikmý zárez, aby vznikla ucelená plocha.

Pozn.: Ak by ste mali štrbinu rovnobežnú (nie kónickú), museli by ste všetky kolíky upraviť do rovnakého priemeru, lebo hrubšie by vám nedovolili stlačiť štrbinu tak, aby sa dostatočne prichytili i tenšie kolíky.

Po uchytení kolíkov skontrolujte ich rovnobežnosť a kolmost' vzhľadom k rámu, premerajte ich vzdialenosť a pevne dotiahnite skrutky. Pre uľahčenie dodržania tvaru môžete použiť rôzne svorky, alebo všetky kolíky na hornom konci upevniť klincami do latky. Niektorí košíkári používajú i prevrtané latky, ktoré podľa potreby posúvajú po kolíkoch.

c) **výplet plátnový (spodok - spodok, špička - špička)** Založte prút tenkým koncom do stredu šírky asi 15 cm nechajte trčať na druhej strane, prepletajte cez 1 za 1, otočte okolo krajných kolíkov a plette na opačnú stranu.

Obr. 4 Pri otáčaní okolo krajných kolíkov prút trochu ťahajte, aby pekným oblúčikom obtočil kolíky.

Ak prídete po vložený prút vrchol zdvihnite a zadržte pri kolíku, môžete ho i raz obtočiť a budete ho opletať spolu so kolíkom, koniec sa tak zapletie do výpletu a nebude sa rozpletať,

Obr. 5 Špička prúta je opretá o kolík.

prejdete ku krajným kolíkom otočíte okolo nich a pletiete až do spotrebovania prúta. Je dobré ak skončíte na druhom alebo treťom kolíku ak počítate od krajných.

Nie je dobré ak by ste nadkladali na krajných kolíkoch. Skončíte hrubým koncom, preto nadložte tiež hrubým koncom v nasledujúcej medzere (hrubé konce sú pri sebe a trčia na druhú stranu, od vás)

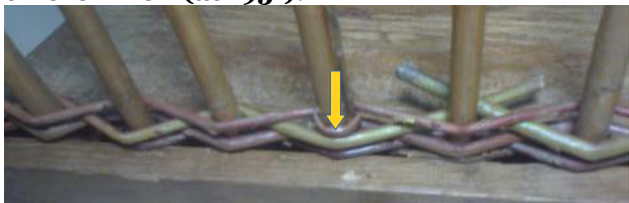
Obr. 6 Pohľad z rubovej strany, na ktorej budú všetky konce.

a pokračujte ku krajným kolíkom. Na krajných kolíkoch musí byť výplet celistvý preto musíte podľa potreby otočiť výpletovým prútom krajné kolíky 2x.

Obr. 7 Vychádza to skoro pravidelne v každej druhej rade, ale závisí to i od toho akou časťou prúta ste na krajných kolíkoch.

Pri otáčaní okolo krajných kolíkov výpletový prút tlačí kolíky do seba (dno sa zužuje), preto kolíky zadržte pri ich opletaní v kolmej polohe, resp trochu vychýľte smerom von (asi 95°).

Obr. 8 Ak prechádzate okolo zdvihutej špičky prvého prúta, môžete ju upevniť otočením kolíka.

Neplette až do konca. Tenučký vrchol prúta nemá požadovanú viazaciú silu, preto nechajte na strane od vás trčať aj 10 – 20 cm kus. Nový prút založte tenkým koncom tiež až na 10 – 20 cm vzdialenosti o jednu medzeru ďalej (konce sú pri sebe).

Obr. 9 Pohľad z lícovej strany, nadloženie špičiek je také isté ako u spodkov prútov.

Dbajte aby bol výplet po celej šírke rovnako vysoký, priebežne ho ubíjajte.

Ak by bol výplet v strede vyšší (vypuklý) pri ubíjaní sa vám dno rozťahne (rozšíri), ak by bol v strede nižší (preliачený) pri ubíjaní sa vám dno stiahne (zúži). Lícová strana je hladká, na rubovej sú všetky konce, ktoré začistíte tak, aby konce ležali na kolíkoch.

d) výplet postupne nadkladaný, cez 1 za 1, cez 2 za 1 (trojuholník), tvar postupného pletenia v závislosti dĺžky prútov ku šírke dna. Výpletové prúty musia byť rovnaké a aspoň 2x tak dlhé ako je šírka dna a + ďalších 15 cm a **musíte ich mať toľko, aby vám vystačili na celé dno.**

Založte prvý výpletový prút hrubým koncom za krajnú dvojicu kolíkov a plette cez 1 za 1 na druhú stranu otočte a vymíňajte do konca tak, aby ste skončili vždy pod jeho založeným koncom.

Obr. 10 Pohľad z lícovej strany.

Druhý prút založte tiež hrubým koncom za kolík v nasledujúcej medzere v smere výpletu

Obr. 11 Pohľad z rubovej strany.

a tiež vymíňajte do konca tak, aby bol ukončený o jednu medzeru ďalej ako predošlý prút. Nasledujúce prúty zakladajte vždy o jednu medzeru ďalej. Tenký koniec bude prebiehať i po predošlom prúte v jeho ceste (dvojitý výplet), ale pravidelnosť zaručí vytváranie trojuholníkovitého efektu zakladaných koncov nad ktorými bude dvojitý výplet.

Obr.: 12 Trojuholníkovitý efekt môžete vidieť i na prútených kulisách Medzinárodného folklórného festivalu v Trnovciach pri Myjave.

Ak budete zakladať hrubé konce a v prvom kroku ich povediete cez 2 (a potom pokračujete za 1 cez 1 ...) bude trojuholník výraznejší.

Obr. 13 Postupné nadkladanie prútov s ťahom cez 2

Krajné kolíky tiež obtáčajte podľa potreby 2x, aby boli plno pokryté výpletom.

e) klasová rýmovka cez 2 za 1 pletená troma prútmí, jej ukončenie. Rýmovka troma vedená cez 2 na lícovej strane vytvára zvýšený odstúpený výplet, ktorý chráni ostatný výplet. Robí sa na košoch i na viacerých miestach, ktoré sa kladú na zem. Pôsobí tiež ako okrasa, lebo pri pletení na opačnú stranu vytvára vzor „kľasu“ a tým že sa použijú hrubšie prúty (môžu byť i farebne odlišené) je zmena výpletu veľmi viditeľná.

Postup: Založte si tri prúty hrubými koncami do troch krajných medzier a dajte ich v smere výpletu.

Obr. 14 Tretí prút je založený celkom krátko.

Prút v prvej medzere otočte okolo krajných kolíkov a dajte cez 2 za 1,

Obr. 15 Pri otáčaní ho tlačte, aby okolo krajných kolíkov spravil pekný oblúčik.

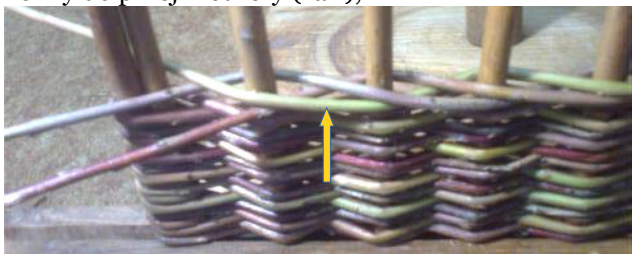
prút v druhej (strednej) medzere otočte okolo krajných kolíkov a dajte za 1.

Obr. 16 Okolo krajných kolíkov prechádza ponad prvý prút.

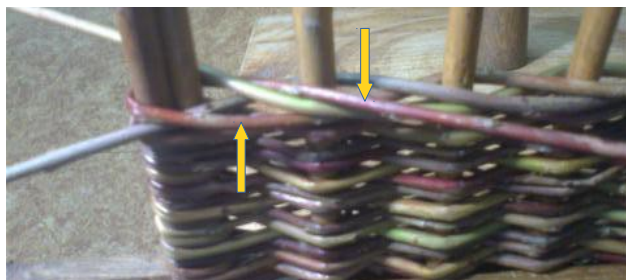
Tak vám zostanú tri prúty ktoré pletiete cez 2 za 1, ak pletiete doľava beriete vždy pravý, ak pletiete doprava beriete vždy ľavý až prepletiete po opačnú krajinú osnovu.

Prút z tretej medzery dajte cez 2 za krajné kolíky do prvej medzery (za 1),

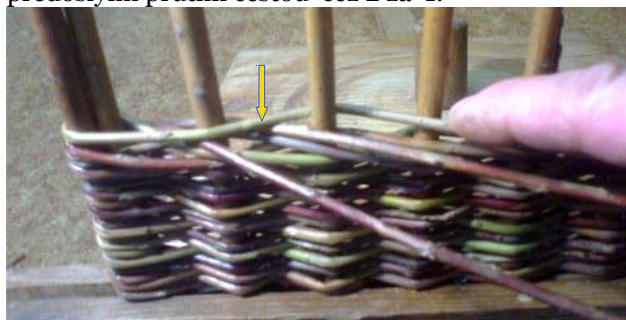
Obr. 17 Po prejdení cez 2 nechajte ho trčať na rubovú stranu.

prút z druhej medzery dajte cez dva, otočte okolo krajných kolíkov a dajte do prvej medzery. Okolo krajných kolíkov ho vedzte popod prvý prút (dotýka sa rámu).

Obr. 18 Prút z druhej medzery smeruje doprava z prvej medzery.

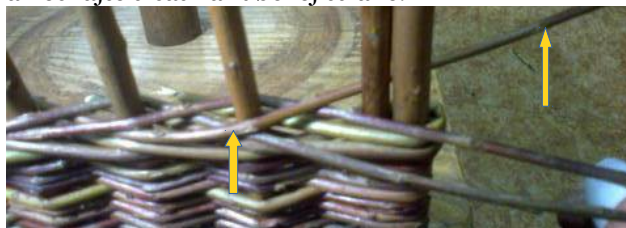
Tretí prút, ktorý smeruje od vás otočte okolo krajných kolíkov k sebe tak, aby bol nad oboma predošlými prútmi cestou cez 2 za 1.

Obr. 19 Prúty ležia v dvojiciach na predošlých a pletením sa vytvorí „kлас“.

Tak vám zostanú tri prúty ktoré pletiete cez 2 za 1, teraz opačným smerom.

Po dosiahnutí krajných kolíkov, prút z tretej medzery dajte cez 2 okolo krajnej osnovy za 1 a nechajte trčať na rubovej strane.

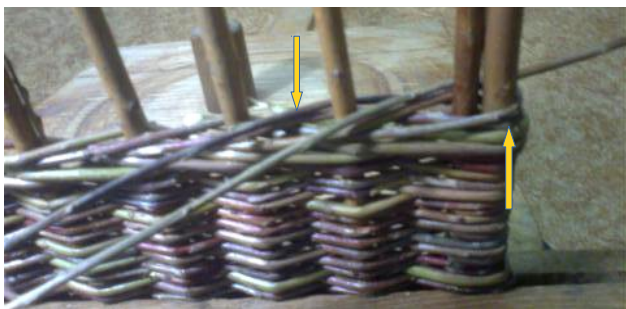
Obr. 20

Prút z druhej medzery dajte cez 2 okolo krajných kolíkov do prvej medzery.

Obr. 21 Prút z druhej medzery po otočení okolo krajných kolíkov smeruje doľava.

Prút z prvej medzery otočte okolo krajných kolíkov (ide popod obidva) a dajte do druhej medzery.

Obr. 22 S prútom trčiacim na rubovej strane sa už nič nerobí. Ak by ste pletli napr. plátnovou väzbou, môžete ho zaplietať.

Tretí prút zostáva na rubovej strane (od vás). Prvý prút (v prvej medzere) v mieste dotyku s druhou osnovou prehnite cez necht do pravého uhla, asi 3 cm od zhybu odstrihnite, rezom zaostříte a zaklepete do medzery k druhému kolíku.

Obr. 23

Druhý prút (v druhej medzere) v mieste dotyku s treťou osnovou prehnite cez necht do pravého uhla, asi 3 cm od zhybu odstrihnite, rezom zaostříte a zaklepete do medzery k tretiemu kolíku. Tým je klasová rýmovka ukončená.

Obr. 24 Končiace prúty rýmovky pred zaklepaním do výpletu.

f)ubíjanie výpletu. Dostatočná hustota výpletu a najmä jeho pevnosť sa docieli primeraným ubíjaním. Na krajných kolíkoch je ale výplet 2x obtáčaný, preto je dobré priložiť naň železo s kolmou hranou a na toto udríeť kladivkom.

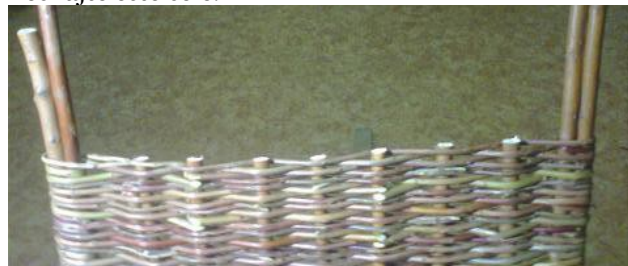
Ubíjanie samotným železom spôsobí často pretrhnutie prútov a rozpletenie. Po každom ubíjaní zmerajte výšku výpletu po celej šírke a doupravujte dodatočným ubitím do pravidelnej roviny.

g)ukončenie a zakrytie kolíkov v čelách, (lemovka priamky). Dĺžka dna (výška výpletu) musí byť kratšia o 2x hrúbku stojákov a 2x o hrúbku výpletových prútov steny.

(Príklad: hotový košík má mať dĺžku 400 mm, hrubé konce stojákov zapichnutých do čela je 7 mm a hrúbka výpletových prútov je 6 mm, potom dĺžka dna bude $400 - 14 - 12 = 374$ mm.

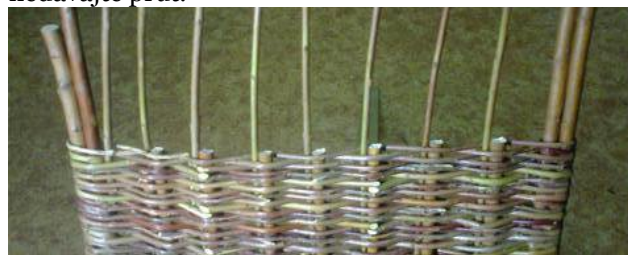
Zakrytie rezných plôch osnovy dna na čelách je často súčasťou ďalšieho výpletu a krycie prúty sa zapichujú pomocou šidla do omotky krajných osnov.

Zakrytie kolíkov tak, že krajné sú voľne docielite lemovkou používanou na ploché výplety. Dno si otočte rubovou stranou k sebe. Vnútorne osnovy zaostříte zarovno s výpletom, krajné nechajte ešte celé.

Obr. 25 Pozor, krajné nechajte celé – nezastrihnuté.

Vpravo vedľa osnov vsuňte čo najhlbšie prúty, ktoré sú tak hrubé aspoň ako polovica priemeru kolíkov dna (ak by boli tenšie nepokryli by, i keď sú vedené v páre vedľa seba, rezné plochy kolíkov). K posledným kolíkom (krajným pravým) nedávajte prút.

Obr. 26 Pravá krajná dvojica kolíkov je bez vsunutého prúta.

Medzi krajné ľavé kolíky a druhý kolík dajte prút jednou tretinou hrubým koncom na rubovú stranu a jeden krát ho otočte okolo krajných kolíkov (o 360°), tenší koniec dajte cez 1 za 1

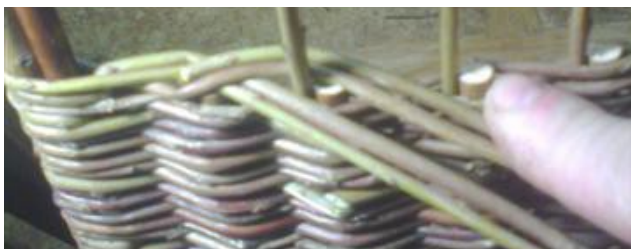
Obr. 27 Pre názornosť je obtočený prút zdvihnutý, hrubý koniec je pri prstoch.

a k nemu priložte do páru prvý vsunutý prút od krajných kolíkov.

Obr. 28 Vsunutý prút zalomte tesne nad výpletom.

Hrubý koniec dajte cez 1 za 1 a k nemu do páru priložte druhý vsunutý prút.

Obr. 29 Prúty v dvojiciach musia ležať vedľa seba.

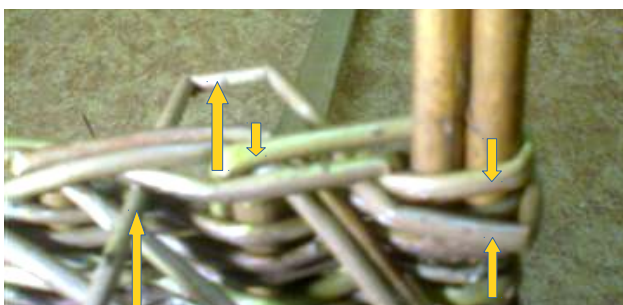
Beriete z ľavého páru pravý (menej zapletený) prút, až prídete k poslednej medzere.

Z ľavej dvojice pravý prút dajte cez 1 ku krajným kolíkom a vo vzdialenosti pri nej zalomte ho do pravého uhla, asi 5 cm od zlomu odstrihnete a zasuňte do výpletu ku krajným kolíkom čo najhlbšie,

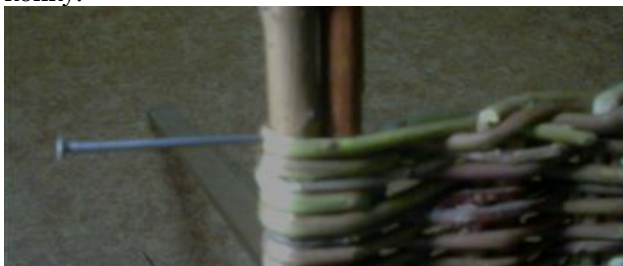
Obr. 30 Pred zasunutím môžete trochu šidlom spraviť miesto a železom zaklepať do výpletu.

posledný vsunutý prút otočte okolo krajných kolíkov (prichytí sa i predošlý prút) a podpleťte za 1 cez 1.

Obr. 31 Šípky od najkratšej po najdlhšiu ukazujú cestu prúta. Zalomenie, otočenie okolo krajných kolíkov, vsunutie popod zalomený prút, ešte raz otočenie okolo krajných kolíkov a zapletenie za 1 cez 1.

Do prútov vedených okolo krajných kolíkov, ktoré sú na vrchu dajte malý klinček, ktorý zabráni zvlčeniu výpletu. Potom môžete zastrihnúť i krajné kolíky.

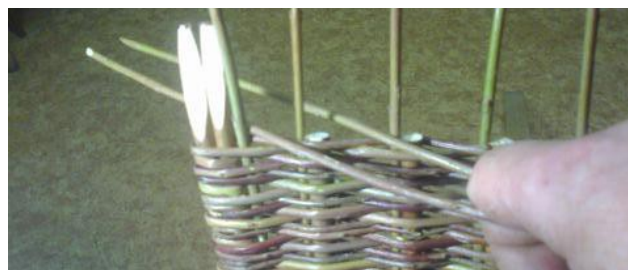

Obr. 32 Klinček môže byť i menší.

h) závierka s dvoma cez 3 za 1. Dno si otočte rubovou stranou k sebe. Vnútorne osnovy zastrihnite

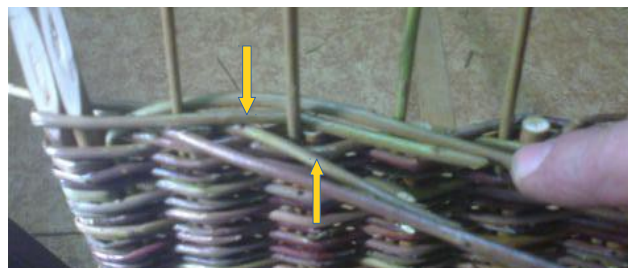
zarovno s výpletom, krajné nechajte ešte celé. Vpravo vedľa osnov vsuňte čo najhlbšie prúty, ktoré sú tak hrubé aspoň ako polovica priemeru kolíkov dna (ak by boli tenšie nepokryli by, i keď sú vedené v páre vedľa seba, rezné plochy kolíkov). K posledným kolíkom (krajným pravým) nedávajte prút.

Dva prúty dajte ku krajnej osnove tak aby jeden bol v prvej a druhý v druhej medzere,

Obr. 33 Nechajte trčať asi 15 cm.

Spodok prúta z druhej medzery otočte okolo krajnej osnovy dajte cez 2 za 1 a k nemu priložte prvý vložený prút za 2.

Obr. 34 Vytvorí sa prvý pár.

Spodok prúta z prvej medzery dajte cez 3 za 1 a k nemu dajte druhý vložený prút za 2,

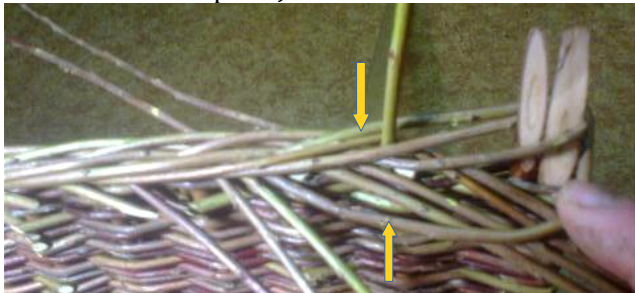
Obr. 35 Vytvorí sa druhý pár.

Pokračujte prepletaním prúta z prvej medzery (jeho špičkou) cez 3 za 1, priložte k nemu tretí vložený prút (vytvorí sa tretí pár) a napokon 4 pár. Po dosiahnutí druhých krajných kolíkov pravý prút zo 4 páru (ľavého) dajte cez 3 za krajné kolíky, otočte o 360° a podvlečte do druhej medzery popod lemovku

Obr. 36

Zalomte predposledný vložený prút za 2 okolo krajných kolíkov a dajte cez 3 (pôjde zľava okolo toho istého prúta)

Obr. 37 Podsuňte ho ho tesne za jeho zalomením.

Posledný vložený prút zhúžvite a použite na omotku lemovky s hornou časťou výpletu – viazanku s motýlikom

Obr. 38 Po dvoch obrátkach pretiahnite v strede na lícovú stranu.

Obr. 39 Na lícnej strane stiahnite viazanku do tvaru motýlika.

Dná si môžete narobiť do zásoby, necháte ich dosušiť a pred použitím krátko navlhčíte, kúsky prútov vyberiete a na ich miesto nastokávate stojáky.

Pozn.: Ak je dno vlhké alebo až mokré, prúty sa ľahšie a ďalej zastoknú, lepšie sa po sebe kľžu.

Výsadba rozmnožovacieho prútniku.

Poprosil som priateľov o nové odrody košíkárskych vrb, ktoré som 22.3.2014 vysadil do tkanej fólie.

druh	ks	riadok	spon
Salix viminális (sever)	100	75	15
„Citrónka“ od E. Rudikovej	140	75	15
„Purpurová“ od D. Végha	40	75	15
Salix p.var. uralensis (juh)	256	30	15

Pozn.: Spon je vzdialenosť sadeníc v riadku. Názov „purpurová“ som dal podľa výraznej farby, pretože ju nepoznám.

Obr. 40 Výsadbu sme dali do 2-ročného úhoru bez prekypania. Fólia musí byť dobre zatažená proti zdvihnutiu vetrom po okrajoch i po ploche. Fotografia je robená z juhu a vrby sú vysadené podľa vzrastu, aby si netienili v poradí ako sú v tabuľke.

Hrubším šidlom – štičiarom som robil cez fóliu a do zeme asi 40 cm hlboké dierky, do ktorých som zasúval zarezané konce sadeníc. Použil som skoro 50 cm dlhé sadenice. Hrubé prúty Salix viminális som zatĺkal dreveným tĺčikom. Po vsunutí tenších sadeníc som prstami pritlačil zeminu k prútom, aby nevysychali. Salix p. var. uralensis som zatlačal celé prúty, ktoré som potom nad fóliou tesne nad očkom zastrihával. Sadenice trčia 8 – 10 cm, aby bolo zaručené nasadenie výhonkov nad fóliou.

Budem sledovať klíčivosť, počet nasadených výhonkov, rýchlosť rastu a výskyt škodcov.

Zvedavý som na vývoj uralky v 30 cm riadkoch.

Ing. Peter Juriga vysadil vrbu do kartónov, pod ktorými použil mulč. Ak by tento pokryv vydržal dva roky a zabránil účinne rastu buriny (v treťom roku je porast hustý a sám zabraňuje rastu buriny), bolo by to oveľa lacnejšie.

Náradie - pomôcky.

Namáčacia nádoba

Pri pletení menších výrobkov si zvlhčujem prútiky v žľabe dažďového odkvapu, kde mi vojde málo materiálu. Preto som si zhotovil ďalšiu nádobu z 200 litrového suda, do ktorého som vyrezal pozdĺžny otvor. Na izolovanie som použil mäkký nobasil (hrúbka 5 cm), ktorý som proti rozvlákneniu pokryl podlahovinou a zaistil kovovými páskami.

Uťahovač zväzkov

Na skladovanie vysušeného prútia je dobré ho znova previazať lebo prúty sa zoschli a motúzy sú povolené. Zosúvajú sa smerom ku špičkám a prútiky zo zväzku vypadávajú. Na dobré utiahnutie motúza som si vytvoril uťahovač.

Obr. 41 Na doske sú pripevnené dva prevrtané hranoly, medzi ktorými je vpredu pripevnený ďalší hranol. Na tomto je prichytený remeň, ktorý prechádza k hriadeli. Všimnite si prosím uhol jednotlivých tyčiek zasunutých v hriadeli. Je asi 45°.

Predný hranol je nad doskou asi 2 cm. Touto medzerou prechádza remeň upevnený na hriadeli.

Obr. 42 Točením hriadele pomocou železných tyčiek, ktoré sa nasúvajú do otvorov, sa remeň sťahuje. Na zaistenie proti povoleniu stačí nechať tyčku opretú o zem. Otvory v hriadeli sú vrtané s 90° posunom a 45° posunom medzi pravou a ľavou stranou.

Ak trochu pobúcham kladivom po remeni, prútiky lepšie zapadnú a môžem ich ešte pritiahnuť. Motúz vložený ešte pred sťahovaním môžem pohodlne zaviazať. Dávam ešte druhý motúz asi do 1 tretiny smerom k špičkám.

Ak by ste vedeli o podobnom profesionálnom náradí, budem rád, keď ma budete informovať.

Návrh na formu
medzinárodného košíkárského slovníka.

Ako som Vás informoval v 4: / II čísle by mohol slovník vyzerat' nasledovne. Jedna dvoj strana formátu A6 určená pre jedno heslo.

košíkársky nôž, (nôž)

(žabka, krivák)

Pozn.: U zložitejších predmetov i pohľad napr. z boku a z vrchu.

Popis: Nôž so zahnutou, neuzavierateľnou čepeľou. Rúčka tvarovaná pre pevné uchopenie v ruke.

Účel: Zrezávanie spodkov prútov, stredových palíc, začisťovanie výpletu, ale i na zber prútov a odvetvovanie od bočných výhonkov. Zarezávanie do prúta pred štiepaním.

anglicky: .....

česky: .....

strana 1

- druhá strana -

francúzsky: .....

nemecky: .....

maďarsky: .....

poľsky: .....

rusky: .....

ukrajinsky: .....

strana 1

Obr.: 43 Pre lepšiu predstavivosť veľkosti by mohol byť pri každom predmete meter, alebo fotiť na štvorcovom papieri, kde by strana štvorca mala 1 cm .

Kruhovité dno (3)

V predošlom čísle som začal písať o oválnom dne, ale stále nachádzam nové námety na zhotovenie kruhového dna.

Košikári v horských oblastiach, na koše používane veľmi často pri veľkom zaťažení dokázali chrániť dno vytvorením dreveného kríža s nohami, čo výrazne predĺžilo ich životnosť.

Z dvoch latiek tvrdého dreva spojených v strede malým čapom vytvorili kríž. Na koncoch sú 3 cm výstupky, na ktorých bude kôš stáť.

Obr. 44 „Polotovary“ Z latiek dubového dreva som nahrubo vyrezal tvar kríža, pre lepšie dosiahnutie tvaru som urobil viacero zárezov, hore je asi 25 cm kúsok lieskovej palice.

„Hrebeň“ som postupne vylámал a nožom pozarovnával ramená.

Obr. 45 Na výšku výpletu som pri nožičkách zrezal latky. Do nožičiek som z boku nechal výstupok, cez ktorý pôjde spodná noha a tým sa kríž upevní v koši i z boku. Latky stačí pred pletením spojiť malým klinčekom. Rozhodol som sa pre výplet zrezanými hrubými koncami, ktoré som upevnil do štrbiny čapu. Na spodku sú do lieskových palíc spravené zárezy, dlhšiu časť som vyštiepil a zrezal dotenka. Na konci je zárez pre založenie spodnej nohy.

Obr. 46 Ramená vložené do kríža.

Po vypletení prvého páru prútov som vložil 8 kolíkov. Pletenie párovaním až do polovice priemeru s tým, že drevený kríž je opletaný ako ostatné kolíky.

Obr. 2 Spodné hrany latiek kríža som zrezal do polkruhového prierezu, aby výplet príliš nevyčnieval, kolíky som pridržal v hornej úrovni latiek, aby bolo dno na lícovej strane rovné.

Vloženými kolíkmi (ku krížu po dva) som zvýšil počet na 28. Pred zrezaním nad nožičkami asi 5 cm som drevený kríž už neopletal. Dno som dokončil s 24 kolíkmi.

Pozn: Na ochranu dna sa dajú do steny koša vsunúť „nožičky“, ktoré si pripravíte zo svíbovej, alebo lieskovej palice, hrubej tak 3 cm. Asi 5 cm od spodku spravte kolmý zárez asi do dvoch tretín priemeru. Palicu skráťte na 15 – 20 cm a dlhšiu časť vyštiepte. Potom pozvoľne zrezávajte do špice. Nožičku vsuniete do výpletu vedľa stojáka a zatlačíte tak, aby zárez sedel na dne. Proti vypadnutiu nožičku môžete pribiť klincom do kolíka dna.

Košikári.

Dostal som krásne správy od pána Gorčíka zo Starého Hrozenkova o výsadbe nového prútnika, od Ing. Janky Kožejovej, ktorá úspešne už sama uplietla košík-zásuvku a pracuje na podrobnom zdokumentovaní celého postupu. Od Dušana Végha o nových poznatkoch i jeho nesmiernom úsilí vytvoriť si v Nemecku prútnik. Zapojil i miestnych obyvateľov, ktorí mu ochotne pomáhajú zháňať literatúru, náradie a poskytli mu i pozemok. Prichádzajú mi nové ponuky na zhotovovanie košíkov a rôznych doplnkov. Rozbehli sa podujatia, účinkovanie na jarmokoch a doplnkové lekcie košíkárstva.

Prajem Vám veľa dobrých nápadov a veľmi sa teším na Vaše správy.

Obsah

Strana	
1a	Hranaté dno
7b	Výsadba rozmnožovacieho prútniku
8a	Namáčacia nádoba
8a	Uťahovač zväzkov
8b	Návrh medzinárodného košíkárskeho slovníka
9a	Kruhové dno (3)
9b	Košikári

Všetky čísla Koš_(nov)ín sú voľne prístupné na odkaze:

http://www.tnos.sk/remesla/kosnoviny.html?page_id=4292

---

vydavateľ

Ing. Ján Zeman, 916 01 Stará Turá, Durcova Dolina 1309,
okres Nové Mesto nad Váhom, meil: zeman@kosikar.eu
tel.: 0911 496 000, 032 7760063
